

מסורת הש"ס

(א) [בכ"ה פ"ג ט, ז] ע"י חוס' שנת קכב. ד"ה וס' וס'ס' יליה כה. ד"ה ה'שח'. (ב) [ב"מ מ"ג ע"ז כב]. (ג) [ב"מ מ"ג ע"ז כב]. (ד) [ב"מ ט"ז ט"ז ג' ג']. (ה) [מס"פ ג'ב'ט פ"ג ט"ז ט"ז]. (ו) [ויקרא כ"ג א, ד]. (ז) [ויקרא כ"ג א, ד]. (ח) [ויקרא כ"ג א, ד]. (ט) [ויקרא כ"ג א, ד]. (י) [ויקרא כ"ג א, ד].

אלא מחוץ לתחום קאתא. וכו' זיוס: והא אשכחיה רב ששט נו'. ואי זו זיוס אמאי משייל ליה אי קדושה אחת או ב' קדושות: דקא מפשיי. נכריים ואימי אמר הני ודאי אדעתא דשראל מפשיי ואימיו ואסר להו: זני גננא. קושרי כילות לחתנים ונותנים שם הדס: לפי שאינו זני טורה. ואתו לזולתי זיוס טוב שני:

בכל מערבין פרק שלישי עירובין

מ.

עין משפט נר מצוה

צט א ב מ"י פ"ז מהל' יו"ט הלכה י טור ש"ע א"ח סי' מקטו פ"ה: ק ג מ"י ע"ג הלכה י: קא ד מ"י פ"ז מהל' מפלה הלכה ו ט סגן עשין טי טור א"ח סי' תקפז:

רבינו חננאל

ההוא לפתא דאתיה גרים למחרת ביום טוב שני של גליות, חזייה רבא דבמשא אברא הא ודאי מאיתמול (מעיקרא) [מיעקרא] הוה לא לה כההוא טביא דאתציד ביום טוב ראשון ואישתחוי ביום טוב שני. מאי חישת דילמא מחוץ לתחום אתאי היום, מחוץ לתחום אתאי היום, וי"ט אף לפרש"י אסור מזה לזה אף בדבר הצע מחוץ לתחום ישראל ודבר ישראל אכיל ישראל אחר לאכול אותו. וכל שכן הוה לפתא דאתציד גרים אתאי, ידיעי דהאידנא יומא טבא הוה לאיובני, וישא גרים הוייבן למיובן מניה. כיון דהוה בימים טובים אחרים דהוה אמרי טורא נמי האידנא ביום טובי שני וזני הוה מפשיי ומיחור, אברא הוה ודאי אדעתא דשראל מפשיי ומיחור, דרר אסר להו למיובן כלל. והא אסא גדוה לה גרים ביום טוב. אסיקא אפילו הן טוב. ודאי דאסור לאורחא לישאל לאורחיה ביה לאתר [אלא] משוה ביה בכדי שיעשו. פי' כשיעור שליך ישראל משחשיבה בנן יגזו ויביא, ואחר שהיית שיעור זה שרי. מנתי' ר' יוסא אומר העובר לפני היחבה ביום טוב של ראש השנה אומר החליצנו את יום ראש החדש הזה כו'. איבעיא להו מהו להוכיז מוסף של ראש חדש עם מוסף של ראש השנה, כיון דחולקין במוספין מדכריני, או דילמא זיכרון אחד [עולת] לכאן ולכאן. ואתינן למיפשטה ממתני' מדכריני ר' יוסא החליצנו את יום ראש החדש הזה ש"מ. דחינין לא ר"ה ודוסא להתנות איירי, לימרא אם היום אם למחר, א' אבל להוכיז אינו מוכיז אלא זכרון אחד. ואמרינן הכי נמי מסתברא דלא איירי ר' יוסא אלא להתנות, מדקתני ר' יוסא (שיל) [ועושה] בראשי החדשים [שיל] כל השנה כולה וכו', ואסיקא זכרון אחד עולה לכאן ולכאן. ודושלמי ר' יעקב בר אבא בשם ר' יוסי העובר לפני היחבה ביום טוב של ראש השנה אינו צריך להוכיז מוסף של ראש חדש

לית ליה צדכי שיעשו כלל אפילו צי"ט ראשון או שמא אית ליה צי"ט ראשון שהוה מדרורימא צדכי שיעשו צמולאי י"ט שני ומציל בשבת אחי שפיר דיאלל דליכא למיגזר אטו שמא ישכל בשבת ולפי טעם זה היה צריך להמתין צמולאי י"ט שני כשיעור [שילך] ויתלוש ויציל דלא כדי שיתלוש לגד איכא למיחש שמא יאמר נלכדי צי"ט תלוש כדי שיאכל צמולאי י"ט אחר שעה מועטת ושמת יש לומר דכולי האי לא המיירו חכמים וריצ"ט אומר דצירושלמי (ט) דנדה משמע דטעם כדי שיעשו כדפרש"י דמינא התם לא תמלא אשה קדירה עסקיות ותורמוסין ותתנס לתוך המתור עם חשיכה ואם עשתה כן למולאי צבת אסורין צדכי שיעשו שבת עשירי וכוון דמתמין צדכי שיעשו אינו נהנה ממלאכת שבת כלום ובשבת וי"ט אף לפרש"י אסור מזה לזה אף בדבר הצע מחוץ לתחום שבביל ישראל ובדבר הנילווד והנלקט אפילו שלא צא בשביל ישראל יש לאסור בשבת וי"ט משום הכנה מניד דהוה אציה שגולדה צוה אסורה צוה וכן משמע בריש צב"ה (ד' ז). דמשמע התם דרב דאסר צב"ה אסר נמי עניינים ששקרו מן הדקל ושירי מדורה ושירי פמילה ושמן שקבה בשבת ומפרש צירושלמי דרב אסור להליק צי"ט וצהלכות גדולות צב"ה ונלקט תבז למיבין דלצ"ג דצבל הנילווד והנלקט צי"ט בשביל ישראל אסור עד מולאי י"ט שני צדכר הצע מחוץ לתחום צב"ה ישראל שרי צי"ט שני מניד דהוה אציה שגולדה צוה מותרת צוה ונראה שדקדקו מדקאמר צאין לדין (ס"ד ז') ולעצד אסורים צדכי שיעשו אלס י"ט צמינין צמוצבר ולא קאמר נמי על הצע מחוץ לתחום משמע דלין צריך ין צדכי שיעשו וטעמא משום דמתחום הקילו כעין שהקילו לענין הצע צב"ה ישראל זה מותר לשראל אחר ומינהו לא צריך שמהא שמע ללכדי נמו צדכר הצע מחוץ לתחום: **אדעתא רב יוחנן**

אלא מחוץ לתחום אתא מאן דאכל א סבר הבא בשביל ישראל זה מותר לישראל אחר ומאן דלא אכל סבר א כל דאתי לבי ריש גלותא אדעתא דכולהו רבנן אתי והא אשכחיה רב ששת לרבה בר שמואל וא"ל (א) לא היו דברים מעולם הוהא ליפתא דאתי למחוזא נפק רבא הוויא דכמישא שרא רבא למיזבן מיניה אמר הא ודאי מאיתמול נעקרה מאי אמרת מחוץ לתחום אתאי א הבא בשביל ישראל זה מותר לאכול לישראל אחר וכל שכן האי דאדעתא דנכריים אתא כיון דהוא דקא מפשיי ומייתי להו אסר להו: הגהה בני גננא דגזו להו א אסא ב"מ שני לאורתא שרא להו רבינא לאורוחי ביה לאלתר א"ל רבא בר תחליפא לרבינא ליסר להו מר מפני שאינו בני תורה מתקיף לה רב שמעיה מעמא דאינו בני תורה הא בני תורה שרי והא בעינן בכדי שיעשו אולו שילוח לרבא אמר להו לפני התיבה כו': אומר רבה כי הוינן בי רב הונא איבעיא לן מהו להוכיז של ראש חדש בראש השנה כיון דחלוקין במוספין אמרינן או דילמא זכרון אחד עולה לכאן ולכאן אמר לן תניתוח רבי יוסא אומר העובר לפני התיבה כו' מאי לאו להוכיז לא להתנות הכי נמי מסתברא מדקתני בברייתא א"ל היה ר' יוסא ועושה בראשי החדשים של כל השנה כולה ולא הוודו לו אי אמרת הוודו לו אי אמרת להוכיז אמאי לא הוודו לו ואלא מאי הוודו לי לאיפלוגי בתרתי צריכא דאי אשמעינן ר"ה הוה אמינא בהא אמינא רבנן דלא משום דאתי לזולתי ביה אבל בראשי חדשים של כל השנה כולה אימא מוודו ליה לר' יוסא ואי אחמר בהא בהא קאמר ר' יוסא אבל בהך אימא מוודה להו לרבנן צריכא מיתבי (ט) ראש השנה שחל להיות בשבת בית שמאי אומרים מתפלל עשר ובית הלל אומרים ד מתפלל תשע ואם איתא בית שמאי אחת עשרה מבעי ליה אמר

ר' יוסא אומר ר"ה שני ואין נראה לר"י דבכולהו שמעתא ליכא דתש להאי ולזולא ובערוך עברך חדש אחי הוה חג שהחדש מתקסה זו הוה אומר זה ר"ה פי' שאין אומר ובראשי חדשים לא בתפלה ולא (ו) בנולדת: [וע"ש מוס' צב"ה טו. ז' ד' א' חוס' ומוס' ר"ה ח: ז' ד' שהחדש ועוד שם בתו' לה.] לית

הגהות הב"ח

(א) בתר"ה א' ממשכת וכו' דצירושלמי דכירה משמט: (ב) נמי נכיה בר שמואל וא"ל רבי לא היו: (ג) תוב' טוף ד"ה וכוון וכו' ולא זולתה. צ"ח ס"ה כלל מקומות וזלת הפה"ש דהיינו כדקר צענין הקרינות וכן בהפסטה:

גליון הש"ס

גב' לא היו דברים מעולם. ע"ג כ' ע"ג צ"ח מנ' ע"ג יעמות לה ע"ג מר"ה כ"ע ל"ב כ"ב קנד ע"ג מר"ה כ"ע נבט קנד ספרות ד ע"ג מר"ה א"ל א' התמר נדה כ' ע"ג מר"ה אמר ר"פ:

מוסף רש"י

הבא בשביל ישראל זה מותר בשביל ישראל אחר. לא משמעו יטעו מקובל צב"ה דלי טעם מוקפה אחי מותר לשראל אחר, ולי משום שגשגה בו איסור בשביל אי"כ לשראל אחר נמי אסור, דנכיי שהדליק את הגר בשבת מתן (שבת קכב.) אסר ולא חלקו בני תנכרי, וי"ל דבני אסור תמוזין דרבינן לא האמורו טילה ר"ח א"ל אסוריה מוקפה צב"ה דלי טעם אחר נראה לה מחוץ לתחום אסורין גזירה שמה יטעו צב"ה, והא צב"ה על מותר לאתר דליכא למיגזר צב"ה שטני מכירו (ביצה כה.) זכרון אחד עולה לכאן ולכאן. ואומר ותמן לו ה' אלתיה צב"ה אבא ע"ז חזקוני הוה, ומוסף אשמישם שכן אי אפטר לר"ה צב"ה ר"ת, ויוס ר"ח זה קרי זכרון כדממי ויקרא (ט) כדעש השע"י כצאל למשך יתה לם שמונן זכרון מתושבה מה שאין קן כשאר שמי קדושות, לפי שיש שבת שמי פסק ופסק צב"ה אבא לסיק ל"ז צב"ה אבא מתן משמע הובכת חזרי, וצ"ח לנקבו ין כהניאל את יוס המנוח הוה ואלו יוס חג המלות הוה (סודור רש"י ט' עקד. מחור' ט"י כשא.)

(א) לאורח הדכר פסוק דמאי דדיקין לא הושתת אינון קאי, ד' דוסא א' כהניאל אמר לצריך לאסור על ר"ח ואלו למשי"כ רבנו דאחינעאל אינו אלל אסר צריך להוכיז מוסף של ר"ח ע"ש מוסף ר"ה אפטר דגס ר' דוסא י"ט מנעיש יע' ועיין צ"ע.